

Dosarul nr. 3ra-465/22
2-17212877-01-3ra-21042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru și E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Iulian Pojoga împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, persoane terțe Alexandru Bogos, Olga Bogos, Agenția Servicii Publice cu privire la anularea actului administrativ

la cererea reconvențională depusă de Alexandru Bogos și Olga Bogos împotriva lui Pojoga Iulian cu privire la încasarea despăgubirii sub formă de rentă și a prejudiciului,

împotriva deciziei din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 noiembrie 2017, Iulian Pojoga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, persoane terțe Alexandru Bogos, Olga Bogos, Agenția Servicii Publice cu privire la anularea actului administrativ.

În argumentarea acțiunii depuse reclamantul a menționat că, este proprietarul imobilelor situate în mun. Chișinău, str. Drumul Viilor, 69, înregistrate la Organul Cadastral Teritorial din mun. Chișinău.

La etapa efectuării privatizării terenului primit în folosință de mai mulți ani, a constatat, conform schemei topografice, că o porțiune din terenul deținut de el în posesie și folosință, pe care au fost ridicate imobilele, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău a transmis-o, în proprietate privată lui Alexandru Bogos și Olgăi Bogos, conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxxx din 13 aprilie 2004 (50444/04).

În opinia reclamantului, acest litigiu a apărut din vina funcționarilor de la Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații

Funciare, în cadrul efectuării lucrărilor prealabile cadastrale de măsurare a terenului, care nu s-au deplasat la fața locului și nu au efectuat măsurările respective pe teren, nu au stabilit prin act hotarele terenului deținut, în realitate, în posesie și folosință de către Alexandru Bogos și Olga Bogos, cât și hotarele deținute, în realitate, în posesie și folosință de către Iulian Pojoga.

A indicat că funcționarii Primăriei au încălcat prevederile legale existente și fără a avea acordul în scris al vecinului - Iulian Pojoga, l-au lipsit pe ultimul de o porțiune de teren, pe care o deținea în posesie și folosință peste 30 de ani și pe care și-a construit imobilele, înregistrate la Organul Cadastral Teritorial.

La 10 octombrie 2017, a înaintat o cerere prealabilă în adresa Consiliului municipal Chișinău și a Primăriei mun. Chișinău, prin care și –a exprimat dezacordul cu acțiunile acestora și totodată a solicitat să-i fie prezentate documentele primare care au stat la baza eliberării titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxxx din 13 aprilie 2004 (50444/04), însă răspuns nu a primit până în prezent.

Reclamantul a menționat că, prin atribuirea ilegală a unei porțiuni de teren lui Alexandru Bogos și Olga Bogos, din suprafața terenului deținut în posesie și folosință de către reclamant, pârâții au încălcat dreptul de proprietate al reclamantului, prevăzut în Constituție, Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO), Cod civil, Cod funciar, etc., cât și accesul la informații oficiale, deținute de autoritățile publice locale, care sunt obligate prin lege să le prezinte petiționarilor la solicitare.

A susținut că până la depunerea cererii prealabile, a informat Primăria municipiului Chișinău despre încălcările admise de către funcționarii autorității publice locale, solicitând soluționarea conflictului pe cale amiabilă, în scopul păstrării bunelor relații cu vecinii.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza art. 1, art.2, art.3, art.5, art.11, art.14-17, art.19, art. 24, art. 26 alin.(1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, art.1 alin.(3), art. 4, art. 20, art. 47 din Constituția, art. 6 și art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; art. 303 alin.(1), art. 307 alin.(1), art. 309, art. 314 alin.(1), art. 216, art. 217 alin. (1) și (2), art. 219 alin.(1) și (2), art. 220 alin.(1) din Codul civil; art.21 din Codul funciar; art.4, art. 14 lit. e) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică, art.2, art. 14, art. 15 alin.(1), art. 15/1 alin. (10) și (2), art. 15/2, 19 din Legea cu privire la cadastrul bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie 1998, art.1, art. 5, art. 6, art. 10, art. 11, art. 12, art. 15, art. 21, art. 22, art. 24 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație; art. 5, art. 6, art. 7, art. 22, art. 26, art. 38, art. 56, art. 60, art. 85 alin.(1), art. 90, art. 94, art. 96, art. 119, art. 121, art. 122, art. 137, art. 138, art. 166, art. 167 din Codul de procedură civilă.

Reclamantul a solicitat anularea parțială a deciziei nr. 6/54-1 din 24 februarie 2004 a Consiliului municipal Chișinău, în partea ce ține de anexă, la numărul 188, prin care Olgăi Bogos, i s-a atribuit în proprietate privată o porțiune de teren de 8,18 m.p., dintre care 2,52 m.p. se află sub construcție/casa de locuit, număr cadastral xxxxxx, ce-i aparține cu titlu de proprietate lui Iulian Pojoga, și care constituie o suprapunere a hotarului existent al terenului cu nr. cadastral 01002110278 cu hotarul juridic al terenului cu nr. cadastral xxxxxx și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxxxxx din 13 aprilie 2004, eliberat Olgăi Bogos, prin

care i s-a atribuit în proprietate suprafața de teren de 8,18 m.p., dintre care 2,52 m.p. sub construcție/casa de locuit, număr cadastral xxxxxxxx, ce-i aparține lui Iulian Pojoga, dată în exploatare în anii 1950, ce constituie o suprapunere a hotarului existent al terenului cu nr. cadastral xxxxxxxx cu hotarul juridic al terenului cu nr. cadastral xxxxxxxx (vol. I, f.d.81-86).

La 04 aprilie 2018, Alexandru Bogos și Olga Bogos au depus cerere de chemare în judecată reconvențională cu privire la încasarea despăgubirii sub formă de rentă și a prejudiciului.

În argumentarea acțiunii reconvenționale au indicat că prin contractul de vânzare-cumpărare nr.7557 din 4 iunie 2002, vânzătorul Tatiana Bobeica a vândut, iar cumpărătorul Olga Bogos a cumpărat casa de locuit situată în municipiul Chișinău, str. Drumul Viilor, 67.

Reclamanții au susținut că, din momentul stabilirii hotarelor bunului imobil pentru vânzător, începând cu momentul formării bunului imobil pe lotul de pământ din adresa indicată, precum și la momentul procurării lui de către cumpărător, hotarele existente nu au suferit careva modificări în sensul schimbării lor prin majorare, deoarece construcțiile vechi, edificate în anii 50-60 ai sec. XX, erau amplasate pe de o parte și cealaltă a hotarului dintre loturile vecine – nr. 67 și 69 din Drumul Viilor, municipiul Chișinău, iar peretele portant de divizare a construcției între vecini este construit chiar pe hotarul dintre loturi. Hotarul între loturile de teren este mijlocul peretelui portant de divizare a construcțiilor, care a rămas intact după desființarea autorizată a construcțiilor în partea construcției vecinului Gavril Ungureanu.

După desființarea autorizată a construcțiilor vechi de pe lotul de pământ din str. Drumul Viilor, 67 cu acordul vecinului Gavril Ungureanu, involuntar lotul din proprietatea reclamanților a fost micșorat, deoarece peretele portant între construcțiile nr. A și A1 (de pe lotul lui Alexandru Bogos) este păstrat și există până în prezent în construcțiile vechi din str. Drumul Viilor, 69.

Totodată, prin desființarea construcției vechi nr. A1 s-a stabilit că peretele portant (existent până în prezent) în construcția din str. Drumul Viilor, 69, totalmente este construit și amplasat ilegal pe lotul de pământ, proprietate privată a reclamanților.

La momentul desființării construcției nr. A1, vecinul Gavril Ungureanu, recunoscând faptul construcției ilegale, a solicitat păstrarea peretelui în modul existent și nedesființarea lui, chiar dacă este construit și amplasat pe lotul vecin pe motivul posibilei deteriorări a construcției acestuia.

Mai mult, la câteva luni, după desființarea construcțiilor vechi și începerea lucrărilor de reconstrucție a imobilelor cumpărate, la solicitarea lui Gavril Ungureanu au fost efectuate un șir de lucrări de construcție (învelirea parțială a acoperișului casei acestuia cu ardezie, învelirea frontoanelor caselor cu material rulant(plastic), instalarea apeductului, ș.a. din materialele lui Alexandru Bogos, fără plată, cu suportarea tuturor cheltuielilor. Lucrările efectuate sunt în aceeași stare până la moment.

Au indicat că, din iunie 2002 și pînă la moment - aprilie 2018, construcția indicată există, peretele portant edificat ilegal pe lotul de pământ proprietate privată a reclamanților Olga Bogos și Alexandru Bogos este păstrat și se poziționează și în continuare cu același statut ilegal, prejudiciind proprietatea vecinilor. Acest fapt este

stabilit prin lucrările efectuate de Societatea cu Răspundere Limitată „Alex-Top A&S”, care au întocmit planul topografic pentru calculul limitelor sectorului din str. Drumul Viilor, 67, mun. Chișinău. Sectorul corespunde limitelor atribuite de organul administrației publice locale, afară de porțiunea ocupată abuziv la edificarea peretelui portant de divizare a construcțiilor vechi de către vecini.

Reclamanții au susținut că Iulian Pojoga, devenind proprietar al construcțiilor din str. Drumul Viilor, 69, mun. Chișinău, în februarie-martie 2017, nu era în drept să conteste un act emis până la aceasta (13 aprilie 2004), deoarece lotul de teren din str. Drumul Viilor, 69 nu a fost și nu este în proprietatea privată a acestuia.

Au specificat că titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren este eliberat Olgăi Bogos în baza deciziei nr. 6/54-1 din 24 februarie 2004 a Consiliului municipal Chișinău, potrivit căreia i s-a repartizat în proprietate pământ cu o suprafață totală de 0,065 ha în hotarele indicate în planul sectoarelor repartizate, existente la moment și în prezent, fără nici un fel de schimbări. Planul sectoarelor repartizate a fost întocmit la formarea bunurilor imobile, pînă la cumpărarea construcțiilor de către reclamanți în 2002, fapt constatat prin extrasele din Registrul bunurilor imobile al Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău.

Reclamanții au explicat că Iulian Pojoga nu este proprietarul terenului de pământ pe care sunt amplasate construcțiile primite prin moștenire sau în alt mod, deoarece aparține administrației publice locale. Așadar, pârâțul poate deveni proprietar al pământului pe care sunt amplasate construcțiile numai după răscumpărarea lui la preț de piață, în conformitate cu Legea cu privire la prețul normativ al pământului.

În așa mod, sunt neîntemeiate și lipsite de suport juridic trimiterile pârâțului că, deține și folosește sectorul de teren de 30 ani, fiindcă locuiește pe adresa indicată de puțin timp, până la inițierea litigiilor judecătorești.

Au mai indicat că Iulian Pojoga, la 9 martie 2017, a comis o contravenție prevăzută de art.104 din Codul contravențional - deteriorare intenționată a bunurilor străine, ce constă în distrugerea sistemului de scurgere a apei, proprietate a reclamanților Bogos, iar, la 13 martie 2017, i-a fost aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 40 unități convenționale, echivalentul a 800 lei. Prejudiciul material în sumă de 1000 lei nu a fost reparat până în prezent.

Reclamanții și-au întemeiat acțiunea reconvențională pe prevederile art.1, art. 3, art. 4, art. 5, art. 17, art. 24, art. 25, art. 26 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 cu modificările ulterioare, art. 55-57, art. 62, art. 63, art. 65, art. 69, art.166, art.167 din Codul de procedură civilă, art. 267, art. 270-272, art. 288-290, art. 390, art. 394 din Codul civil.

Alexandru Bogos și Olga Bogos au solicitat încasarea de la pârât a sumei de 5400 lei, cu titlu de rentă în bani pentru folosirea ilegală în perioada 2017-2019 a lotului de teren ce aparține reclamanților, încasarea de la pârât rentă în bani ca despăgubire pentru folosirea ilegală în continuare a lotului de teren, care prejudiciază drepturile reclamanților în sumă de 1800 lei pe an, plătită anual, cu anticipație; încasarea despăgubirii pentru distrugerea intenționată a bunului imobil proprietate privată în sumă de 1000 lei (f.d.49,174, vol. I).

Prin hotărârea din 12 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Iulian Pojoga. S-a respins cererea reconvențională de Alexandru Bogos și Olga Bogos (f.d. 105, vol. II).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 18 ianuarie 2021, Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari, a depus apel, care la 12 martie 2021, a fost completat cu motivare, împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d.108-109, 136-148, vol. II).

La 10 februarie 2021, reclamantii din acțiunea reconvențională Alexandru Bogos și Olga Bogos au depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului declarat, casarea parțială a hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea reconvențională să fie admisă integral (f.d.114-115, vol. II).

Prin încheierea din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos (f.d.173-177, vol. II).

Prin decizia din 14 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos și s-a menținut încheierea din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 17-23, vol. III).

Prin decizia din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de Iulian Pojoga și s-a menținut hotărârea din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 53, 54-70, vol. III).

La 3 februarie 2022, Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari a depus recurs nemotivat, care ulterior, la 31 martie 2022, la completat cu motivare împotriva deciziei din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actelor judecătorești, cu emiterea unei decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

În argumentarea cererii de recurs, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept anterior expuse, recurentul a invocat că nu este de acord cu actele judecătorești contestate, deoarece instanțele ierarhic inferioare la adoptarea acestora nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 19 ianuarie 2022, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei lipsesc. Decizia motivată din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului lui Iulian Pojoga, avocatul Constantin Lazari la 17 martie 2022, fapt confirmat prin avizul poștal (f.d. 73, vol. III).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 21 aprilie 2022, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului depus de Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la examinarea admisibilității cererii de recurs, intimații nu și-au valorificat drepturile sale procedurale și nu au depus referință.

Examinând admisibilitatea recursului depus Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari, se declară inadmisibil, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarate inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa

necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Iulian Pojoga, reprezentat de avocatul Constantin Lazari, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu